

POSTANOWIENIE

29 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 29 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa S.P., Ł.P., M.P., A.P. i A.L.
przeciwko A. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej S.P. i A.P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 10 maja 2022 r., I ACa 1020/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powodów obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, na podstawie art. 102 k.p.c.;**
- 3) przyznaje adwokatowi W. G. od Skarbu Państwa – Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie 5 400 zł (pięć czterysta) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 maja 2022 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie, na skutek apelacji powodów S. P. , Ł. P., A. L., A. P. i M. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z 15 lipca 2020 r. w sprawie o zapłatę przeciwko A. S.A. w W., w punkcie pierwszym - umorzył postępowanie apelacyjne co do kwoty 20 000 zł, w punkcie drugim - oddalił apelację powodów w pozostałym zakresie, zaś w punkcie trzecim -

odstąpił od obciążenia powodów kosztami postępowania apelacyjnego.

Powodowie S. P. i A. P. wnieśli skargę kasacyjną, w której zaskarżyli wyrok Sądu Apelacyjnego w części, tj. w odniesieniu do powoda S. P. w zakresie punktu 2, którym oddalono apelację powoda co do kwoty 130 000 zł, a w odniesieniu do powódki A. P. w zakresie punktu 2, którym oddalono apelację powódki co do kwoty 180 000 zł. Skarżący domagali się uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części i orzeczenia co do istoty sprawy, ewentualnie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony –

co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do rozstrzygnięcia „czy zadośćuczynienie przyznawane członkom najbliższej rodziny zmarłego na podstawie art. 446 § 4 k.c. może ulec pomniejszeniu z uwagi na przyczynienie się do powstania szkody przez bezpośrednio poszkodowanego (osobę zmarłą) na podstawie art. 362 k.c., czy też ten ostatni przepis nie ma zastosowania w przypadku roszczenia z art. 446 § 4 k.c.”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. W postanowieniu z 25 listopada 2020 r., IV CSK 155/20, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że postawa zmarłej osoby najbliższej, która swoim postępowaniem współprzyczyniła się do zdarzenia, którego skutki mają być skompensowane zadośćuczynieniem, o którym mowa w art. 446 § 4 k.c., musi być uwzględniona przy określeniu ostatecznej wysokości zadośćuczynienia.

O kosztach zastępstwa procesowego udzielonego powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964).

Sąd Najwyższy odstąpił od obciążenia skarżących kosztami postępowania kasacyjnego (art. 102 k.p.c.).

[SOP]

(r.g.)